

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

**ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА**

3 юни 2020 г. – Вариант 2

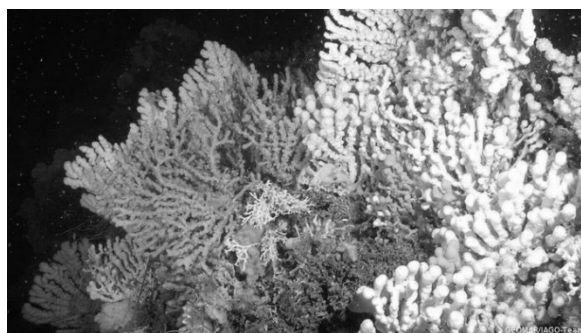
МОДУЛ 1

Време за работа – 60 минути

Отговорите на задачите от 1. до 30. вкл. отбелязвайте в листа за отговори!

1. Взаимодействието на кои две геосфери показва снимка на Големия барьерен коралов риф?

- А) литосфера и хидросфера
- Б) хидросфера и биосфера
- В) биосфера и педосфера
- Г) атмосфера и литосфера

2. Кой от процесите е характерен за хидросферата?

- А) образуване на облаци
- Б) изригване на вулкани
- В) образуване на ледници
- Г) образуване на циклони

3. Жителите на коя столица са привикнали да дишат най-разреден въздух?

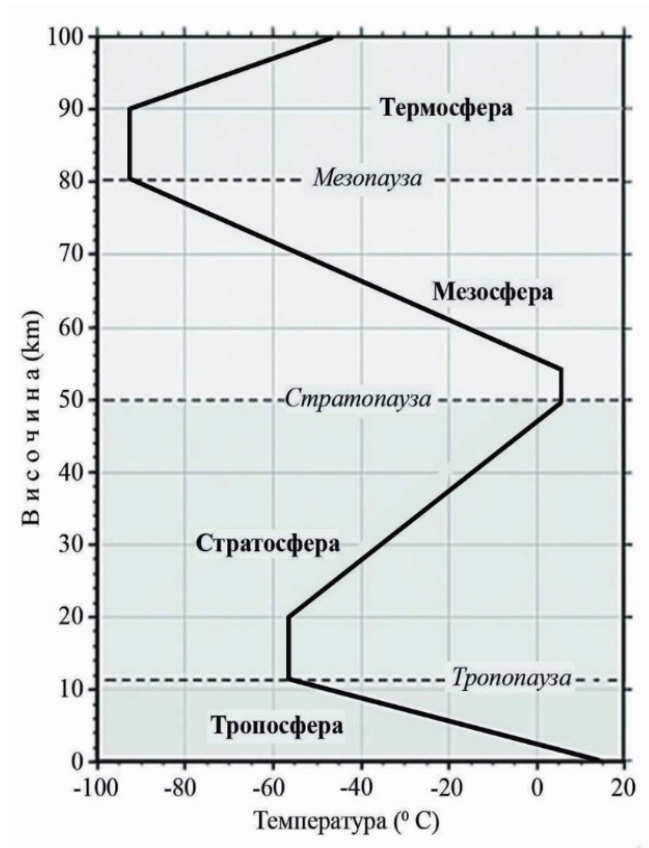
- А) Адис Абеба (2355 m надм. в.)
- Б) Найроби (1795 m надм. в.)
- В) София (550 m надм. в.)
- Г) Кито (2850 m надм. в.)

4. Кой климатичен фактор обуславя възможността, макар и рядко да вали сняг в пустинята Сахара?

- А) продължителното слънчево греене
- Б) голямата надморска височина
- В) студените океанските течения
- Г) тропичните въздушни маси

5. Разгледайте схемата на вертикалния строеж на атмосферата. На границата на кои два слоя на атмосферата се отчита най-ниска температура?

- А) на тропосферата и стратосферата
- Б) на стратосферата и мезосферата
- В) на мезосферата и термосферата
- Г) на мезосферата и стратосферата

6. Кой природен компонент определя облика и дава наименованието на природните зони на Земята?

- А) климатът
- Б) почвите
- В) растителността
- Г) животинският свят

7. Коя от мерките е възможен и ефикасен начин да се намалят загубите на човешки живот по време на земетресение?

- А) Да се пускат сирени преди да стане земетресение.
- Б) Евакуация на градовете ден преди земетресение.
- В) Да се предсказва кога ще настъпи земетресение.
- Г) Да се строят устойчиви на земетресения сгради.

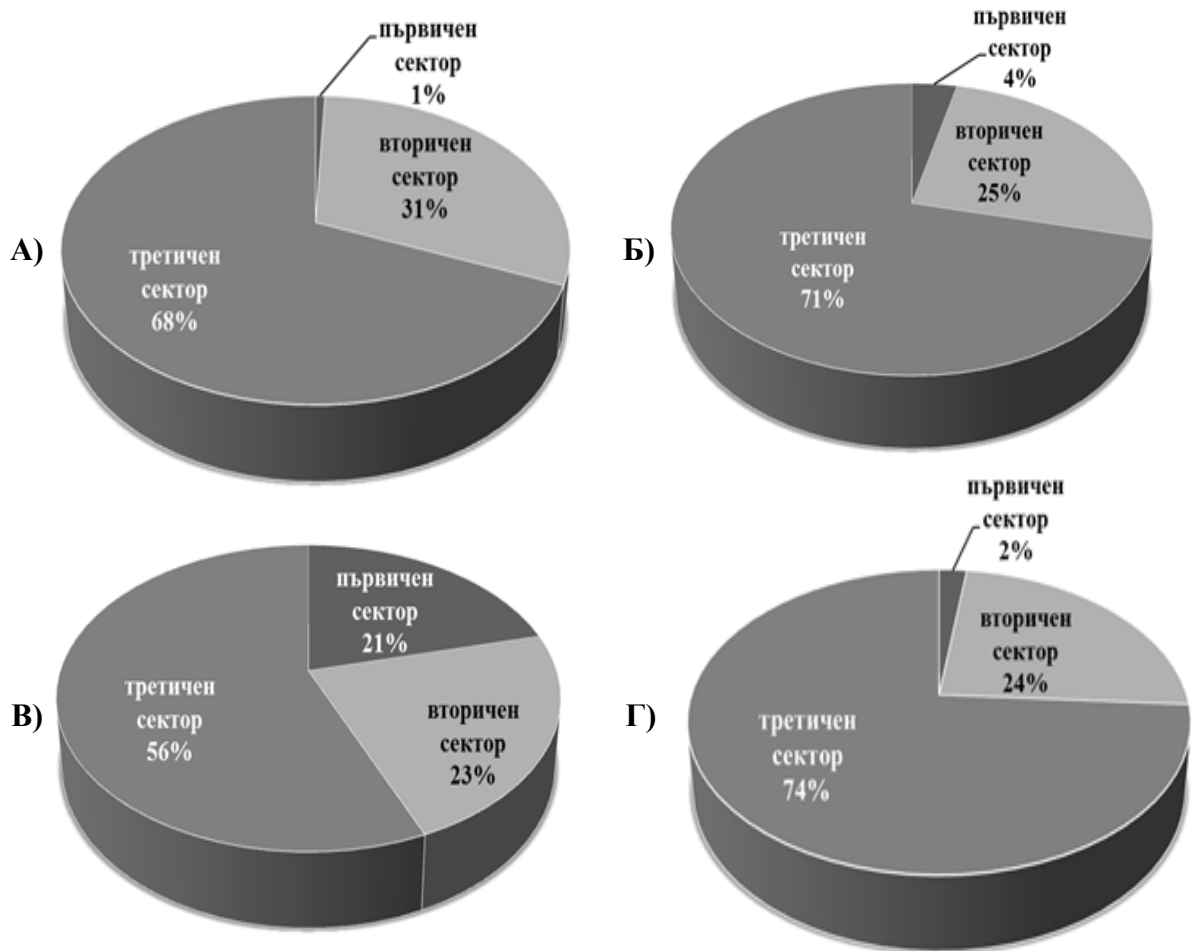
8. Кой е основният фактор, който определя високото ниво на детската смъртност в Африканския регион?

- А) лошото състояние на здравеопазването
- Б) високият процент образовано население
- В) увеличаващата се емиграция към Европа
- Г) ниската раждаемост и високата смъртност

9. За развитието на кой отрасъл от третичния сектор са важни рекреационните ресурси?

- А) комуникации и съобщения
- Б) международен туризъм
- В) въздушен транспорт
- Г) вътрешна търговия

10. Коя кръгова диаграма представя стопанска структура, типична за по-голяма част от страните на Африканския регион за 2017 г.?

Източник: en.wikipedia.org

11. В коя страна производството на атомна енергия има най-висок ръст след 1970 г. поради недостиг на горивни енергийни ресурси?

- А) Саудитска Арабия
- Б) Япония
- В) САЩ
- Г) Индия

12. Разгледайте таблицата с географските координати на крайните точки на България. На коя граница е разположена крайната точка с координати $41^{\circ} 14'$ с. г. ш. и $25^{\circ} 17'$ и. г. д.?

- А) на източната
- Б) на западната
- В) на северната
- Г) на южната

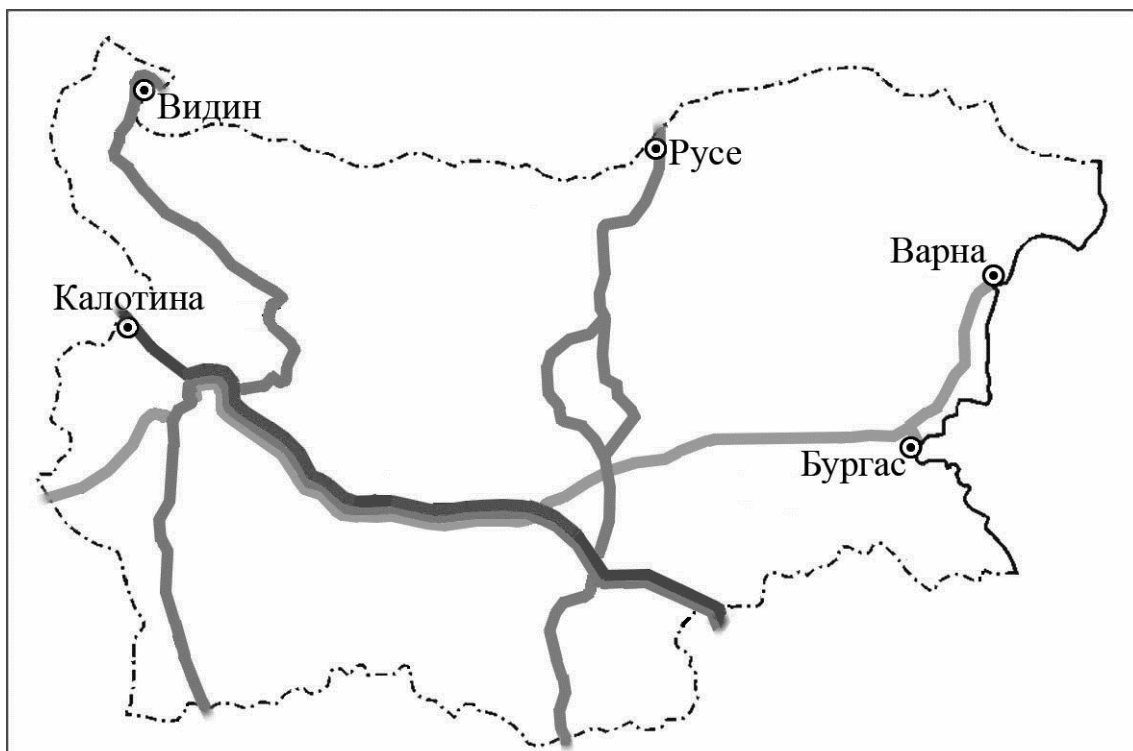
Географски координати на крайните точки на България	
северна географска ширина (с. г. ш)	източна географска дължина (и. г. д.)
$44^{\circ} 13'$	$22^{\circ} 40'$
$41^{\circ} 14'$	$25^{\circ} 17'$
$43^{\circ} 48'$	$22^{\circ} 21'$
$43^{\circ} 32'$	$28^{\circ} 37'$

Източник: НСИ, 2014

13. По картосхемата на европейските транспортни коридори на територията на България определете кои са входно-изходните ГКПП на транспортен коридор № 9.

- А) Калотина – Капитан Андреево
- Б) Гюешево – Бургас (Варна)
- В) Русе – Маказа
- Г) Видин – Кулата

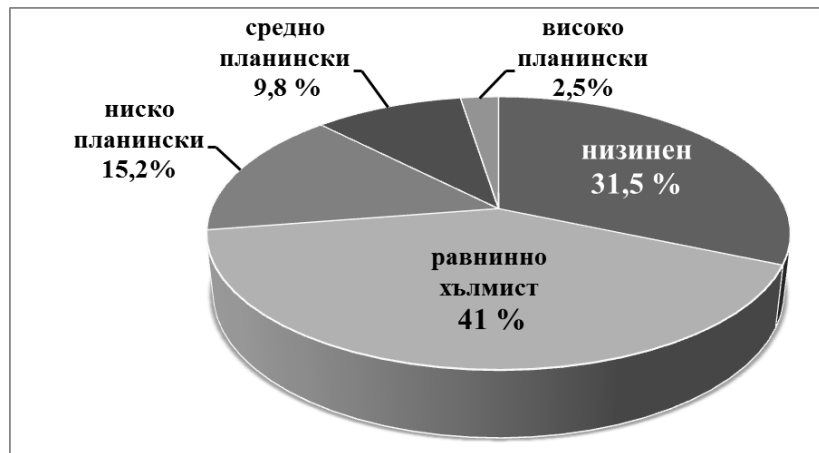
Европейски транспортни коридори, преминаващи през територията на България

Източник: <http://www.apl.bg>

14. Разгледайте кръговата диаграма за разпределението на територията на България по височинни пояси. Кое твърдение за релефа е вярно?

- А) Планинският релеф в България заема над 72,5 %.
- Б) Само 27,5% е с релеф годен за обработваеми земи.
- В) Релефът с най-малка надморска височина е 31,5%.
- Г) Равнинно-хълмистият релеф заема най-малък дял.

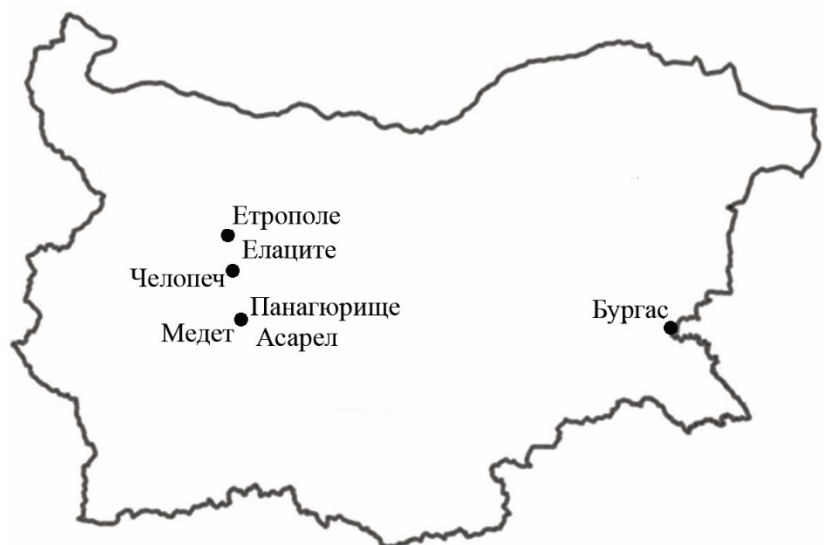
15. За задоволяване на нуждите от кои полезни изкопаеми в България се налага внос от чужбина?

- А) черни въглища
- Б) лигнитни въглища
- В) манганови руди
- Г) мрамори и варовици

16. Находища на кое полезно изкопаемо са отбелязаните на картосхема 1?

- А) на оловно-цинкова руда
- Б) на манганова руда
- В) на желязна руда
- Г) на медна руда

Картосхема 1

17. Средната годишна температура в България е (+10,5°C). В коя климатична област се намира станция със средна януарска температура (- 10,0° С) и средна годишна температура (- 3°C)?

- А) умереноконтинентална
- Б) преходна
- В) континентално-средиземноморска
- Г) планинска

18. Коя характеристика се отнася *едновременно* за река Искър и за река Струма?

- А) Реката е маловодна през късното лято.
- Б) Оттича се към Егейската отточна област.
- В) Тече от юг на север и се влива в р. Дунав.
- Г) Влива се извън територията на страната.

19. Във високите части на кои планини в България са разположени ледникови езера?

- А) Беласица и Осоговска планина
- Б) Витоша и Стара планина
- В) Странджа и Славянка
- Г) Пирин и Рила

20. За долните течния на кои реки са характерни лонгозните гори?

- А) р. Камчия, р. Ропотамо, р. Велека
- Б) р. Искър, р. Марица, р. Тунджа
- В) р. Арда, р. Места, р. Струма
- Г) р. Янтра, р. Вит, р. Осъм

21. В коя природногеографска област се намира географският център на България – местността Узана край град Габрово?

- А) Дунавска равнина
- Б) Старопланинска област
- В) Краищенско-Средногорска област
- Г) Рило-Родопска област

22. От коя природногеографска област е снимката на пирамидите в околностите на най-малкия град Мелник?

- А) Старопланинска област
- Б) Краищенско-Средногорска област
- В) Тракийско-Странджанската област
- Г) Рило-Родопска област

23. Къде в България има най-неблагоприятна демографска ситуация?

- А) Северозападна България
- Б) Софийска котловина
- В) Източни Родопи
- Г) Лудогорието

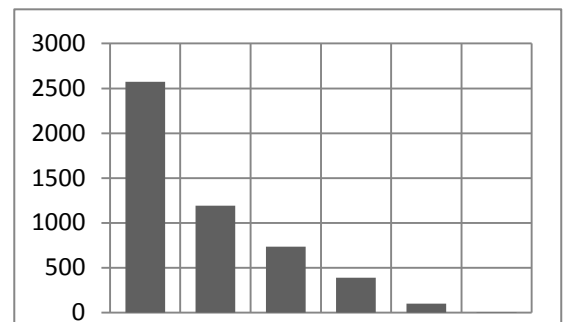
24. Разгледайте таблицата и диаграмата за разпределение на селата в България според броя на жителите им. С кое ще допълните твърдението, така че то да е вярно: „Второто стълбче от диаграмата изобразява колко са селата с брой жители“

- А) от 200 до 499 души
- Б) от 500 до 999 души
- В) от 1000 до 1999 души
- Г) от 2000 до 4999 души

Разпределение на селата в България според броя на жителите (2016 г.)

Брой жители	Брой села
под 200	2574
200 – 499	1193
500 – 999	737
1000 – 1999	390
2000 – 4999	102
5000 – 9999	3

Източник:НСИ

25. Коя е причината някои селища да бъдат закрити и вписани като такива в Националния регистър на населените места в България?

- А) липса на транспортна инфраструктура
- Б) отдалеченост от областните центрове
- В) липса на постоянно население в тях
- Г) липса на чуждестранни инвестиции

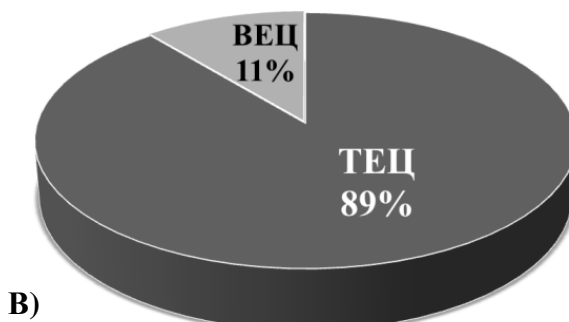
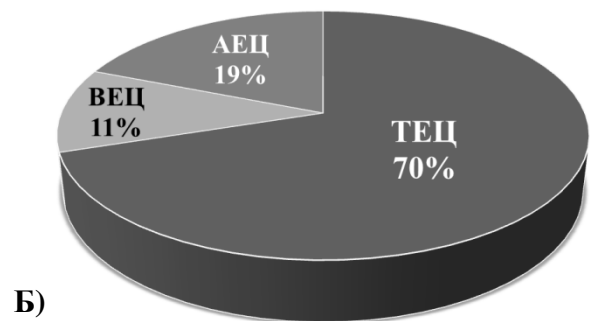
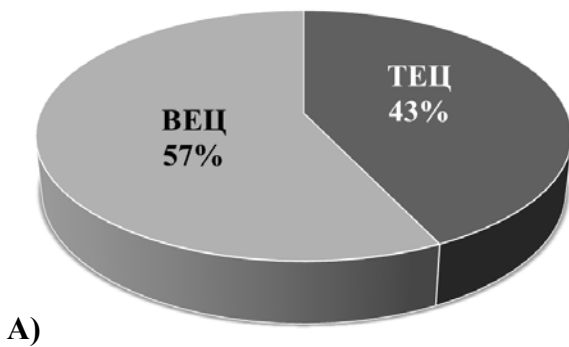
26. В производството на кои две земеделски култури се специализира Дунавската равнина?

- А) ориз и слънчоглед
- Б) слънчоглед и царевица
- В) царевица и маслодайна роза
- Г) памук и ориенталски тютюн

27. На кой ред са включени само центрове на циментовата промишленост?

- А) Банско, Силистра, Ловеч
- Б) Асеновград, Каварна, Ямбол
- В) Казанлък, Сандански, Разград
- Г) Димитровград, Девня, Златна Панега

28. Разгледайте четирите диаграми за електропроизводството в България по видове централи през 1939 г., 1970 г., 1979 г. и 2017 г. Коя диаграма показва електропроизводството през 2017 г.?

29. Кой европейски транспортен коридор пресича територията на България извън границите на Югозападния регион?

- А) коридор № 4
- Б) коридор № 8
- В) коридор № 9
- Г) коридор №10

30. На кой ред всички градове са областни центрове в Южния централен регион?

- А) Пловдив, Смолян, Пазарджик
- Б) Ямбол, Благоевград, Кюстендил
- В) Кърджали, Сливен, София
- Г) Ямбол, Пазарджик, Перник

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

**ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА**

3 юни 2020 г. – Вариант 2

МОДУЛ 2

Време за работа – 60 минути

Отговорите на задачите от 31. до 38. вкл. запишете в свитъка за свободни отговори!

31. В свитъка за свободните отговори напишете името на международната организация, която обединява повече от 25 държави с цел *военно* сътрудничество и опазване на мира със седалище Брюксел.

32. Разгледайте кръговата диаграма и напишете в свитъка за свободните отговори колко процента от световното производство на електроенергия през 2017 г. се произвежда от възобновяеми (вкл. и изчерпаеми) ресурси.

Производство на електроенергия в света от различни източници - 2017 г (в %)

Източник: <https://www.worldenergydata.org>

33. В свитъка за свободните отговори напишете кой географски регион включва най-голям брой държави получили най-късно независимост.

34. В свитъка за свободните отговори напишете името на региона в България, който граничи с две държави извън Европейския съюз.

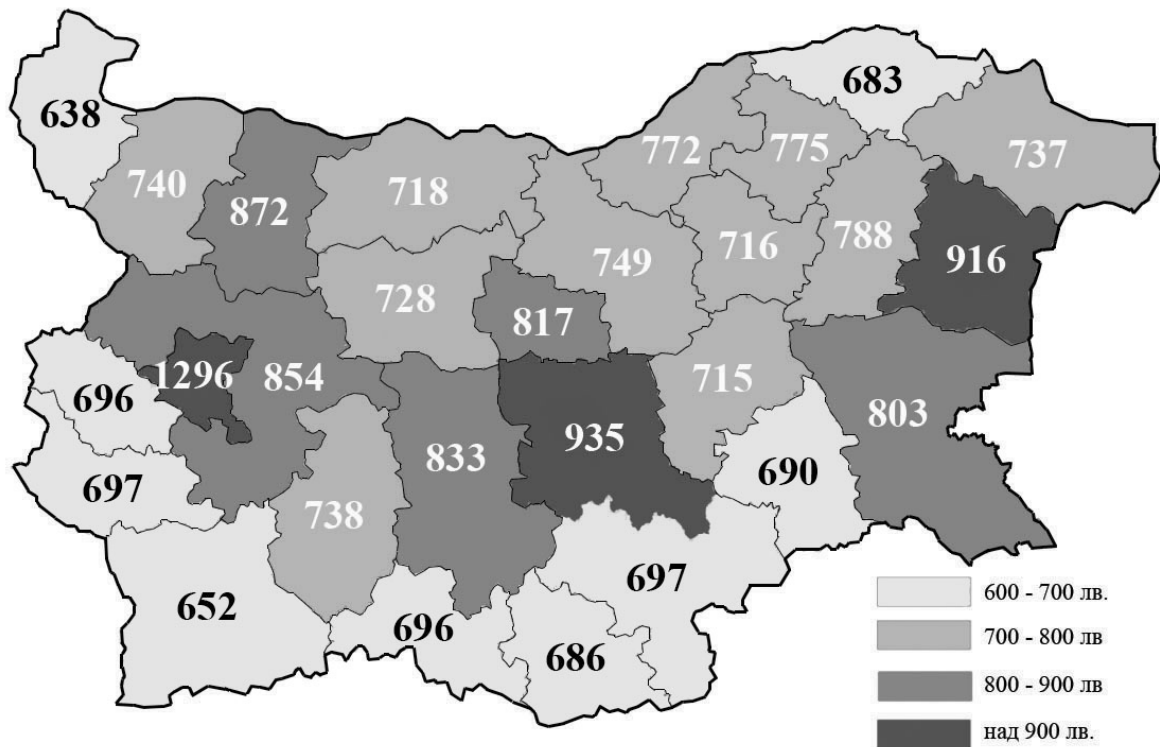
35. Към Югозападния регион са насочени около 3/5 от преките чуждестранни инвестиции през 2018 г. В свитъка за свободните отговори напишете имената на следващите два региона с най-висок дял от тях.

36. Разгледайте картосхемата на брутната средна работна заплата в България през 2016 г. по области. В свитъка за свободните отговори напишете буквата на подусловието и срещу нея името на:

А) областта в Северна България с най-висока брутна средна работна заплата

Б) областта в Южна България с най-ниска брутна средна работна заплата

В) една област в България с брутна средна работна заплата между 800 и 850 лева

Източник: НСИ

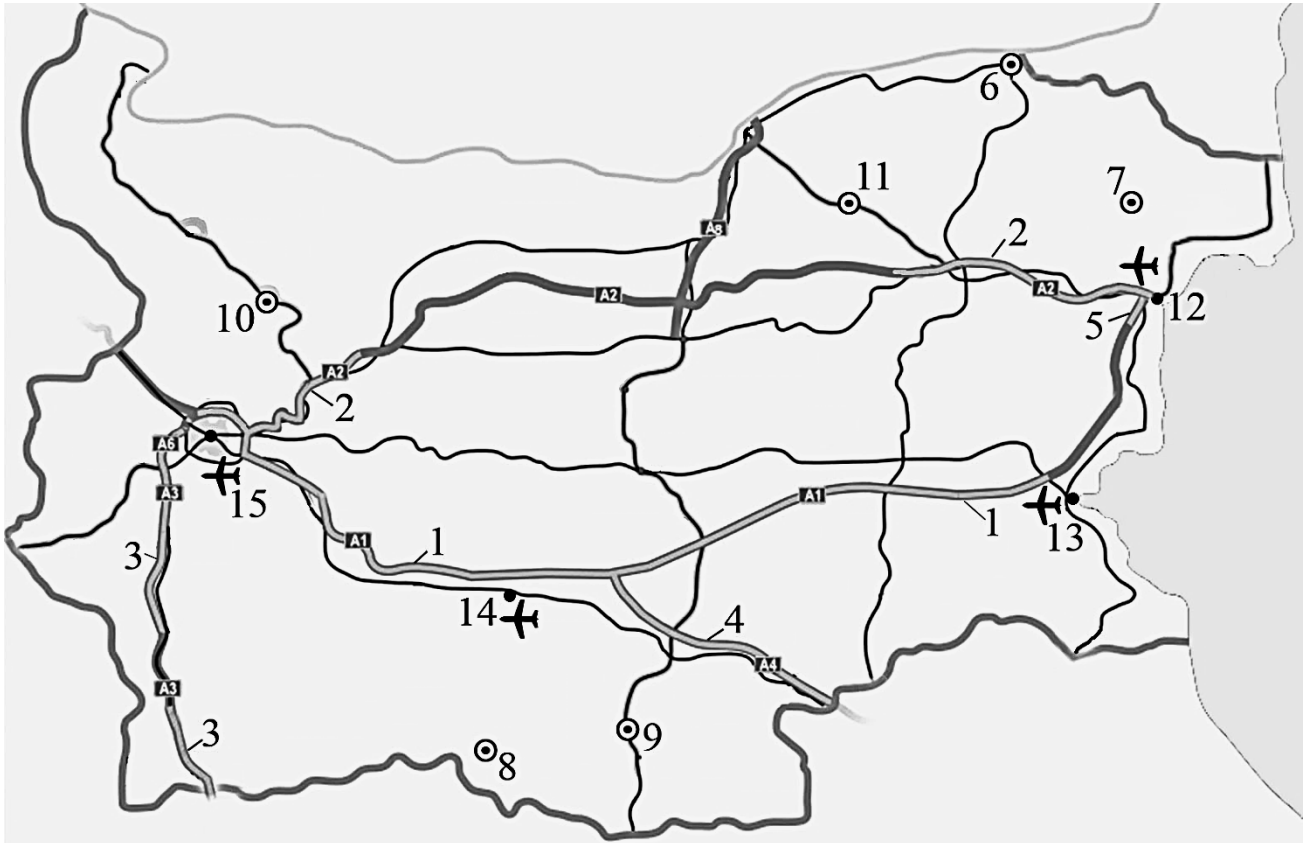
37. Практическа задача по география на света

В свитъка за свободните отговори срещу номера от 1. до 10. вкл. напишете имената на страни членки на международната организация, обединяваща държави производители и вносители на кафе в света.

38. Практическа задача по география на България

В свитъка за свободните отговори срещу номера от 1. до 5. вкл. напишете наименованията на изградените и в проект автомагистралаи, от 6. до 11. вкл. – областните градове далеч от автомагистралаи и от 12. до 15. вкл. – летищата в България.

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

**ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА**

3 юни 2020 г. – Вариант 2

МОДУЛ 3

Време за работа – 120 минути

Писмената разработка напишете в свитъка за свободните отговори на предвиденото за това място!

География на туризма в България

- А) Същност, значение и особености**
- Б) Фактори за развитието на туризма**
 - Природни
 - Обществени
- В) Туристически ресурси**
 - Природни
 - Антропогенни
- Г) Видове туризъм**
 - Международен
 - Вътрешен

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

**ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА**

3 юни 2020 г.

ВАРИАНТ № 2

Ключ с верните отговори

Въпрос №	Верен отговор	Брой точки
1.	Б	1
2.	В	1
3.	Г	1
4.	Б	1
5.	В	1
6.	В	1
7.	Г	1
8.	А	1
9.	Б	1
10.	В	1
11.	Б	1
12.	Г	1
13.	В	1
14.	В	1
15.	А	1
16.	Г	1
17.	Г	1
18.	А	1
19.	Г	1
20.	А	1
21.	Б	1
22.	Г	1
23.	А	1
24.	А	1
25.	В	1
26.	Б	1
27.	Г	1
28.	Г	1
29.	В	1
30.	А	1

31. НАТО – 1 т.

32. 19% (9%+3%+7%) -3 т.

33. Африка; Африкански регион – 1 т.

34. Югозападен регион – 2 т.

35. Югоизточен регион и Южен Централен регион (в обратната поредност също се приема за верен отговор) – 2 т.

36. А) Варненска (област Варна) – 2 т.

Б) Благоевградска (област Благоевград) – 2 т.

В) Една от следните области: Пловдивска (област Пловдив), Бургаска (област Бургас), Габровска (област Габрово) – 2 т.

37. Практическа задача *по география на света* - 10 точки

1. Бразилия	6. Русия
2. Индия	7. САЩ
3. Индонезия	8. Япония
4. Мадагаскар	9. Испания
5. Мексико	10. Франция

38. Практическа задача *по география на България* - 15 точки

1. автомагистрала Тракия	9. Кърджали
2. автомагистрала Хемус	10. Враца
3. автомагистрала Струма	11. Разград
4. автомагистрала Марица	12. Варна
5. автомагистрала Черно море	13. Бургас
6. Силистра	14. Пловдив
7. Добрич	15. София
8. Смолян	

Писмена разработка върху география на България – 30 точки

География на туризма в България

А) Същност, значение и особености – 4 точки

Б) Фактори за развитието на туризма – 10 точки

- Природни
- Обществени

В) Туристически ресурси – 10 точки

- Природни
- Антропогенни

Г) Видове туризъм – 6 точки

- Международен
- Вътрешен